

पशुधर्मो विगर्हितः। मनुष्याणामपि प्रोक्ता वेणे राज्यं प्रशासति ॥ M. 9, 66.
Begattung H. 537, Sch.

पशुनाथ (प० + नाथ) m. der Herr des Viehes, Bein: Çiva's H. 199, Sch. — Vgl. पशुपति.

पशुप (प० + 2. प) adj. subit. das Vieh hütend, Viehhüter MBh. 3, 10081. 13, 3462. VARĀH. BRH. S. 16, 14.

पशुपति (प० + प०) m. 1) der Herr der Thiere, Bein. des spätern Rudra (Rudra-Çiva) oder N. einer göttlichen Person dieses Kreises. Man findet öfters die Reihe Bhava, Çarva, Paçupati, Ugra, Rudra, Mahādeva, Îçāna und ähnlich. AV. 2, 34, 1. 11, 2, 2. भृशशर्वीविद्ं ब्रू-
मो रुद्रं पशुपतिञ्च यः 11, 6, 9; vgl. 15, 5, 3. VS. 16, 28. 40. 24, 3. 39, 8. ÂÇV. ÇA. 4, 11. ÇAT. BR. 5, 3, 2. 7. 6, 1, 2, 12. SHAPV. BA. 5, 11. Paçupati, Çiva, Çamkara, Pṛshātaka ÂÇV. GRH. 2, 2. 4, 8. Die 7 oben er-
wähnten nebst Bhīma Manifestationen des einen Rudra VP. 58. MĀK. P. 52, 7. = Çiva AK. 1, 1, 25. H. 199. an. 4, 120. HALĀJ. 1, 11. पशुप-
तेर्नगरे वारणावते MBh. 1, 5698. 4, 339. 6, 219. ततो देवैर्महादेवस्तदा प-
शुपतिः कृतः। ईश्वरः स गवां मध्ये वृषभाङ्गः प्रकीर्तितः ॥ 13, 3724. fg.
ग्राम्यारण्यानां तं पतिस्त्वं पशूनां ब्यातो देवः पशुपतिः सर्वकर्म ॥ HARIV.
7584. 12718. R. 1, 44, 3 (45, 3 GORR.). 43, 22. SUÇA. 1, 71, 2. KUMĀRAS. 6,
95. MBH. 37. 37. Vgl. noch: अथैतान्पातयिष्यामि रुद्रः पशुगणानिव
MBh. 7, 755. आक्रीड इव रुद्रस्य घ्नतः कालात्यये पशून् 787. पशुपतिशास्त्र
das von Çiva geoffenbarte heilige Buch der Paçupati COLEBR. Misc.
Ess. I, 406. Agni heisst Paçupati TS. 3, 1, 4, 3; vgl. H. an. und VĀJU-
P. in Verz. d. Oxf. H. 54, a, 1. auf Agni bezogen ÇAT. BR. 1, 7, 2, 8. —
2) N. pr. eines Scholiasten Ind. St. 1, 470. eines Lexicographen UĠĒVAL.
zu UĠĀDIS. 4, 179. — Vgl. पाशुपत.

पशुपतिशर्मन् (प० + श०) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. No. 110.

पशुपत्त्वल् (प० + प०) n. Cyperus rotundus (so genannt, weil er in
den vom Vieh besuchten Pfählen wächst) ÇABDAK. im ÇKDR.

पशुपौ (प० + 4. पा) m. Hüter der Heerde, Hirt RV. 1, 114, 9. 144, 6. 4,
6. 4. 10, 142, 2. Pūshan 6, 58, 2. du. von Pūshan und Revati TBa. 3,
1, 2, 12 in Z. f. d. K. d. M. 7, 274.

पशुपाल (प० + पाल) m. 1) Hüter der Heerde, Hirt M. 3, 154. MBh.
5, 1222. 13, 4275. VARĀH. BRH. S. 13, 23. MĀK. P. 19, 24. — 2) pl. N. pr.
eines Volkes im NO. von Madhjadeça VARĀH. BRH. S. 14, 29. R. 4, 44,
24. n. das Land —, das Reich der Paçupāla MĀK. P. 58, 48 (प्रशु०
gedruckt). m. sg. N. pr. eines Königs oder viell. ein König der Paçupāla
VARĀH. P. in Verz. d. Oxf. H. 58, a, Kap. 50. — Vgl. पाशुपाल्य.

पशुपालक (प० + पा०) m. Viehhirt; f. ०पालिका die Frau eines Vieh-
hirten P. 4, 1, 48, VĀRTI. 1, Sch.

पशुपाश (प० + पा०) m. der Strick für das Opfertier, das Anbinden
des Opfertiers; Thieropfer; s. u. पशुगायत्री. die Fesseln, die das Vieh,
d. i. die individuelle Seele gefangen halten, so v. a. die Sinnenwelt
PRAB. 59, 7. MADBUS. in Ind. St. 1, 22, 3 v. u.

पशुपाशक (vom vorherg.) m. Bez. einer Art coitus: स्त्रियमानतपूर्वाङ्गी
स्वादात्तः पद्वयम्। ऊर्ध्वशेन रमेत्कामी बन्धो ऽयं पशुपाशकः ॥ RATIM.
im ÇKDR.

पशुपुरोडाश s. u. पुरोडाश.
IV. Theil.

पशुप्रेरण (प० + प्रे०) n. das Hinanstreiben des Viehes AK. 3, 3, 39.

पशुबन्धे (प० + ब०) m. 1) Thieropfer AV. 11, 7, 19. TBa. 2, 2, 2, 3. 3,
3, 3. AIR. BR. 3, 40. ÇAT. BR. 4, 5, 2, 5. 10, 1, 2, 2. 4, 2, 4. 12, 3, 5, 9. 14, 2,
2, 48. KĀTS. ÇA. 12, 2, 8. MBH. 3, 184. 1181. 13, 6079. 6429. 14, 2411.
HARIV. 14279. ÇĀNK. zu BRH. ÂR. UP. S. 78. RĀĠA-TAR. 3, 255. KULL. zu
M. 4, 26. ०यानिन् ÇAT. BR. 10, 1, 2, 4. ०यूयै 11, 7, 4, 1. — 2) N. eines
Ekāha ÇĀNK. ÇA. 14, 11, 3.

पशुबन्धक (प० + ब०) ein Strick zum Anbinden des Viehes Schol. zu
KAP. 1, 62.

पशुभर्तृ (प० + भ०) m. der Herr des Viehes, Bein. Çiva's MBh. 9,
2414. 13, 620.

पशुमैत् (von पशु) 1) adj. a) mit Vieh —, Thieren verbunden, dazu in
Beziehung stehend; viehreich, heerdenreich: प्रजावानः पशुमां श्रस्तु गातुः
RV. 3, 54, 18. यूथ 4, 38, 5. प्रजा 5, 41, 7. सवन् 9, 92. 6. 97, 1. AIR. BR. 1, 5,
TS. 5, 2, 2, 9. 6, 1, 2, 2. ÇAT. BR. 1, 2, 2, 17. 3, 7, 2, 3. 11, 4, 2, 10. 14, 1, 2, 30.
ÂÇV. GRH. 1, 25. KHĀND. UP. 2, 6, 2. Rudra ÂÇV. ÇA. 4, 11. मही, निवेश,
जनपद MBh. 1, 2808. 2, 798. R. GORR. 2, 109, 22. पशुमतो वर Heerdenbe-
sitzer MBh. 4, 1162. सोमाः mit Thieropfer verbunden PĀNKAV. BR. 17, 13,
18. ÇĀNK. ÇA. 14, 10, 1. — b) das Wort पशु enthaltend: तदस्यैतत्पशुमन्नाम
AIR. BR. 3, 33. 6, 20. — 2) n. Viehstand: शतदावशयं सृक्षदातु पशुमत्
RV. 9, 72, 9.

पशुमार (प० + मार) m. die Art, wie man das Vieh tötet; instr. und
acc. (absol.) adv. wie man das Vieh tötet: (तम्) जघान पशुमारेणा व्या-
घ्रः लुद्रमृगं यथा MBh. 3, 370. (तम्) पशुमारममारयत् 1, 6036. 3, 448. BĀĠE.
P. 4, 13, 41.

पशुमारक (प० + मा०) adj. wobei Opfertiere geschlachtet werden:
इजे च क्रतुभिर्धेरिर्दलितः पशुमारकैः BĀĠE. P. 4, 27, 11.

पशुमोहनिका (प० + मो०) f. eine best. Pflanze (das Vieh betäubend), =
कट्टी RĀĠAN. im ÇKDR.

पशुपञ्च (प० + प०) m. Thieropfer VP. 275, N. 1.

पशुरति (प० + र०) adj. Vieh hütend RV. 6, 49, 12.

पशुरतिन् (प० + र०) m. Viehhüter M. 8, 238.

पशुरज्जु (प० + र०) f. ein Strick zum Anbinden des Viehes AK. 2, 9, 74.

पशुराज (प० + राज) m. der König der Thiere, Löwe ÇABDAK. im ÇKDR.

पशुवत् (von पशु) adv. wie beim Thier- (Opfer) KĀTS. ÇA. 17, 2, 22. 3,
26. 7, 4. 20, 2, 10.

पशुवर्धन (प० + व०) adj. das Gedeihen der Heerde fördernd RV. 9, 94, 1.

पशुविद् (प० + विद्) adj. Vieh verschaffend AV. 11, 1, 5.

पशुशीर्ष (प० + शीर्ष) n. Thierhaupt TS. 5, 2, 2, 3. fgg. 5, 5, 1. 7, 20, 1.
ÇAT. BR. 6, 1, 2, 30. 10, 4, 2, 14. 5, 5, 7.

पशुप्रयाण (प० + प्र०) n. das Kochen des Opfertiers ÇAT. BR. 11, 8, 2, 1.

पशुप्रयणा (wie eben) adj., m. mit Ergänzung von अग्नि das Feuer, in
welchem das Fleisch des Opfertiers gekocht wird, TS. 3, 1, 2, 2. ÇAT. BR.
3, 8, 2, 18. 4, 5, 2, 7.

पशुर्षे und ०र्षा (पशु + स. सा) adj. Vieh verschaffend RV. 5, 41, 1. ०षे
dat. 1, 127, 10.

पशुष्ठ oder ०ष्ठा (पशु + स्थ, स्थी) adj. im Vieh befindlich: तन् पाशुष्टव.
Ba. 18, 6, 26.